№ 132. Poniedziałek 11. Czerwca 1855. Rok Gazecie 45.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 26. maja. Na pomnożenie funduszu zebranego przez mieszkańców obwodu Brzeżańskiego przy sposobności zaślubienia Jego ces. Mości, i poświęconego na założenie stypendyum dla uczniów w gymnazyum Brzeżańskiem, które zaszczycone najwyższem imieniem Jego c. k. Apostolskiej Mości wkrótce będzie nadane, złożyli tak członkowie tamtejszej szlachty, jako też mieszkańcy obwodowego miasta Brzeżan i c. k. urzędnicy za zachętą tamtejszego przełożonego obwodu pana Feliksa Past, z powodu szczęśliwego rozwiązania Jej c. k. Apostolskiej Mości Cesarzowej Elzbiéty kwotę 462 złr. m. k.

Namiestnictwo c. k. rządów krajowych w zamiarze korzystnego umieszczenia tej sumy nakazało zakupić 5% galicyjskich obligacyi uwolnienia od ciężarów gruntowych, i podało spis składek do wiadomości publicznej z wyrazem zasłużonego dla dawców uznania.

Spis składek zebranych na pomnożenie kapitału stypendyalnego w Brzeżanach złożonego w pamięć szczęśliwego rozwiązania Jej Mości najłaskawszej Cesarzowej:

Mikołaj Czajkowski, właściciel dóbr Dusanowa, złożył 10r., Leon Suchodolski, właściciel dóbr Sosnowa 10r., Stanisław hrabia Potocki, właściciel Brzeżan 25r., Jan Tyszkowski, właściciel dóbr Kalne 15r., August Czajkowski, właściciel Bóbrki 10r., Wilhelm Jorkasz Koch, właściciel dóbr Stoki 5r., Ludwik Jankowski, właściciel dóbr Bożykowa 25r., Józef Jakubowicz, właściciel dóbr Kurzan 10r., Jan Tepper, łac. proboszcz i dziekan w Brzeżanach 5r., Malczewski, proboszcz i dziekan w Kozłowie 10r., Katarzyna Błońska, właścicielka dóbr Glinny 10r., Mieczysław Zagórski 3r., Wojciech Jankowski, właściciel dóbr Wybudowa 25r., Franciszek Torosiewicz, właściciel dóbr Czeremchowa 10r., Kazimirz Szeliski, właściciel dóbr Kozowy 20r., Emil Torosiewicz, właściciel dóbr Szwejkowa 10r., Kajetan Małecki, właściciel dóbr Skomoroch 5r., Stanisław Malczewski, właściciel dóbr Cześnik 5r., Maryan Huppen, dzierżawca dóbr Kozłowa 10r., Kazimirz Skrzetuski, właściciel dóbr Nosowa 5r., Hypolit Kronstein, justycyaryusz w Przemyślanach 15r., Zajączkowski, komornik pograniczny w Brzeżanach 2r., Marceli Prawecki, zawiadowca dóbr 5r., Michał Prawecki 2r., Feliks Past, przełożony obwodu 5r., Ferdynand Pluschk, pierwszy komisarz obwod. 5r., Tomasz Karchesy, komisarz obwod. 2r., Wincenty Kilian, komisarz obwod. 2r., Paweł Kosiński, komisarz obwod. 2r., Julian Madejski, lekarz obwodowy 2r., Wilhelm Stengel, inżynier obwod. 2r., Franciszek Balzer, sekretarz obwod. 1r., Franciszek Zacharyasiewicz, konceptowy praktykant namiestnictwa 1r., Rudolf Liszka, konceptowy praktykant namiestnictwa 1r., Antoni Czabański, kancelista obwodowy 1r., Karol Kamiński, sądowy komisarz przy komisyi uwolnienia od ciężarów gruntowych 2r., Alexander Schupp, radzca kameralny 3r., Hauska, kameralny komisarz okręgowy 1r., Emilian Lanikiewicz, koncepista kameralny 1r., Brettner, koncepista kameralny 1r., Józef Prokopowicz, syndyk magistratu 1r., Paweł Schwarz, asessor magistratu 1r., Leopold Stronner, referent do pomocy 1r., Jan Jerzy Hofmokl, właściciel domu 3r., Jan Pruchnicki, ślusarz 2r., Józef Bałaban, mydlarz 1r., Franciszek Szymonowicz, właściciel domu 1r., Ignacy Majeros, właściciel domu 1r., Krzysztof Swidziński, właściciel domu 1r., Kopertyński, farbiarz 1r., Ignacy Dębicki, traktyernik 1r., Ignacy Wierzbicki, budowniczy 3r., Azbejowicz, właściciel domu 5r., Kajetan Ohanowicz, właściciel domu 5r., Franciszek Kozaczek, mularz 1r., Emanuel Mörl, kupiec 5r., Ferdynand Wagner, kotlarz 1r., Józef Bönesch, wegmajster 1r., Piotr Brückner, komisarz straży finansowej 1r., Antoni Satke, pickarz 1r., Jastrzębska, kapitalistka 2r., Zollner, pensyonowany komisarz budowania dróg 2r., Nieznajoma 1r., Kajetan Małecki, właściciel dóbr Skomoroch 5r., Marceli Gołębski, dzierżawca dóbr Sławętyna 5r., Dyonizy Trzeciak, dzierżawca dóbr Taurowa 20r., Julian Zwolski, właściciel dóbr Bryńce zagórne 10r., Klemens Postruski, właściciel dóbr Putiatyniec 20r., Władysław hrabia Kalinowski, właściciel dóbr Bakowiec 25r., Konstantyn Dobek, właściciel dóbr Sarnek górnych 15r., Konstantyn Tchorznicki, właściciel dóbr Sarnek dolnych 15r., Paulin Sahajdakowski, dzierżawca dóbr Nowosiółki 10r., Józef hrabia Rusocki, właściciel dóbr Lipicy dolnej 10r. — Razem 462r.

Lwów, 21. maja. Z powodu szczęśliwego rozwiązania Jej Mości najmiłościwszej Cesarzowej oprócz ofiar dla lwowskiego instytutu ślepych i kwot, poświęconych dla miejscowych ubogich w Tarnopolu od tamtejszych przełożonych gminy izraelickiej i od dzierżawcy propinacyi Leisera Willner, uzbierał później magistrat Tarnopolski dla tych ubogich, którzy się wstydzą żebrać, 77 złr. m. k., do czego się przyczynili: Włodzimirz Mandel kwotą 15r., Anna Puncert 10r., Buchelt 5r., A. Morawetz 10r., D. Czillik 5r., Olszański 2r., A. Pawlikowski 4r., Naganowski 4r., Stachiewicz 3r., Józef Köhler 30k., Waleryan Berezowski 1r., Antoni Bryskowski 1r., Franciszek Kraus 2r., Kopczyński 5r., Teresa Turkuł 5r., Józef Huber 1r., Antoni Tachułka 1r. i Karolina Merl 2r.30k. m. k.

Sprawy krajowe.

Lwów, 11. czerwca. Jego cesarzew. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę *Karol Ludwik* wyjechał dzisiaj zrana do Tarnopola.

Lwów, 10. czerwca. Jego Excellencya p. Namiestnik JW. Agenor hr. *Gołuchowski* wyjechał wczoraj o god. 5. po południu do Krakowa.

Lwów, 9. czerwca. C. k. galicyjska krajowa dyrekcya finansów mianowała prowizorycznego likwidatora Karola *Preissler'a* von *Tannenwald* kasyerem lwowskiej głównej kasy krajowej.

Lwów, 9. czerwca. Dnia 9. t. m. odbyło się 25te losowanie listów zastawnych galicyjskiego stanowego Towarzystwa kredytowego za sumę 89.900 złr., przy którem następujące listy zastawne wyciągnięte zostały:

Seryi I. na 10.000 złr. sztukę jednę numer seryalny 191.

Seryi II. po 5000 złr. sztuk dwie numera seryalne 232, 258.

Seryi III. po 1000 złr. sztuk pięćdziesiąt jeden, numera seryalne: 356, 633, 1241, 1259, 1429, 1901, 2046, 2103, 2444, 2569, 2954, 3415, 3608, 3820, 3933, 4040, 4371, 4793, 5047, 5211, 5535, 5705, 5796, 5877, 5910, 5998, 6262, 6551, 6632, 6681, 7066, 7070, 7120, 7253, 7278, 7330, 7331, 7425, 7449, 7472, 7495, 7566, 7576, 7613, 7752, 8123, 8306, 8388, 8483, 8766, 8893.

Seryi IV. po 500 złr. sztuk dwadzieścia trzy, numera seryalne: 85, 101, 105, 123, 547, 741, 827, 1441, 1556, 2087, 2173, 2179, 2186, 2224, 2433, 2534, 2611, 2933, 2946, 2960, 3139, 3174, 3504.

Seryi V. po 100 złr. sztuk siedmdziesiąt cztery, numera seryalne: 15, 136, 224, 299, 374, 590, 618, 931, 1009, 1142, 1257, 1569, 1582, 1591, 2069, 2102, 2264, 2280, 2606, 2625, 2797, 2980, 2999, 3019, 3035, 3056, 3147, 3163, 3208, 3467, 3771, 3903, 4115, 4162, 4270, 4291, 4576, 4829, 4887, 5205, 5288, 5320, 5811, 5949, 6048, 6315, 6440, 6477, 7066, 7112, 7307, 7365, 7527, 8026, 8177, 8320, 8596, 8873, 8914, 9352, 9381, 9550, 9740, 9757, 9904, 9965, 10.091, 10.229, 10.351, 10.377, 10.478, 10.503, 10.544, 10.630.

Dyrekcya galicyjskiego stanowego Towarzystwa kredytowego wzywa posiadaczy powyższych listów zastawnych, aby się po wypłatę kapitału dnia 31. grudnia 1855 lub w dniach następnych do kasy Towarzystwa, albo do domów handlowych Franciszka Antoniego Wolfa w Krakowie, Halberstama i Nierensteina w Brodach, Kendlera i Spółki w Wiédniu, Michała Kaskla w Drezdnie, braci Bethmanów w Frankfurcie n. M., Mendelsohna i Spółki w Berlinie, tudzież Maurycego i Hartriga Mamroth w Poznaniu zgłosili, ponieważ prowizya od tych listów zastawnych z dniem powołanym ustaje, przeto kupony, któreby za dalszy czas wypłacone zostały od kapitału potrącone będą.

Z Dyrekcyi gal. stan. Towarzystwa kredytowego.

Wiédeń, 5. czerwca. Na wezwanie ze strony c. k. austryackich pełnomocników odbyła się wczoraj 14ta konferencya. Celem jej było poddać pod rozbiór powszechny jeszcze jeden projekt po-

rozumienia się względem trzeciego punktu gwarancyi lub przywieść do skutku zamknięcie konferencyi w sposób formalny. Ces. rosyjscy pełnomocnicy gotowi byli podać ów projekt do wiadomości swego rządu nie zapoznając w nim podstawy porozumienia się. Zaś pełnomocnicy Francyi i Anglii mając polecenie nie wchodzić w żaden rozbiór, nie objawili ze swojej strony żadnego zdania i zaproponowali zamknięcie układów. Ponieważ także pełnomocnicy wysokiej Porty oświadczyli, że nie mają instrukcyi, przeto prezydujący c. k. minister spraw zewnętrznych przychylając się do propozycyi pełnomocników Francyi i Anglii i luboć z żalem ogłosił układy za zamknięte, zapewniając oraz, że dwór cesarski będzie pewnie z ochotą korzystać z każdej sposobności, by na uchwalonych już podstawach przywieść ugodę do skutku. *(L. k. a.)*

Ameryka.

(Rezolucye Knownothyngów.)

Nowy-York, 16. maja. Obradujący w Syrakuzie konwent Knownothyngów przyjął następujące rezolucye objawiające dokładnie jego dążności: „1. Ameryką Amerykanie powinni rządzić. 2. Zgoda i jedność wszystkich państw. 3. Nie masz ani północy, ani południa, ani wschodu ani zachodu. 4. Stany zjednoczone, jak teraz, są jedne i niepodzielne. 5. Niewolno sektarstwu mieszać się do amerykańskiego prawodawstwa. 6. Walka przeciw Rzymowi, papieżowi, biskupom, księżom i prałatom kościoła katolickiego. 7. Gruntowna reforma ustaw naturalizacyi. 8. Wolne i liberalne zakłady naukowe dla wszystkich wyznań wiary i klas ludu na zasadzie biblijnej.

Hiszpania.

(Zajścia z buntownikami.)

Do dziennika *Constitutionnel* piszą z *Madrytu* z 27. maja: „Gurrea ujrzawszy pod Alsamem jeźdźców zbuntowanych, podjechał ku nim z ich oficerami i 30ma z milicyi narodowej, gdyż spodziewał się, że obecność ich i dobre słowa zdołają zbiegów nawrócić. Rokoszanie nie myśleli o tem bynajmniej i przywitali zbliżających się wystrzałami z karabinów; milicya narodowa poszła w rozsypkę, a Gurrea musiał z oficerami uchodzić. Ustawił więc jedną kompanię milicyi narodowej z Almunii w krzakach z tym poleceniem, aby się tam trzymała aż do przybycia jego z oddziałem piechoty liniowej. Podczas nieobecności jego spostrzegła kompania zbliżający się oddział jeźdźców, który wziął ich za konnicę przyjaźną, wysunął się z zasadzki i czekał na przybywających. Wkrótce jednak postrzegła ta kompania, z kim ma do czynienia; rokoszanie przypuścili bowiem silny atak, zabili dwóch adjutantów i dwóch z milicyi, a trzech lub czterech ranili. Po przywiezieniu rannych do Saragossy tak się mieszkańcy tym widokiem oburzyli, że tylko usiłowaniom gubernatora zawdzięczają przyaresztowani swe ocalenie. — Odtąd dostawili gwardziści narodowi czterech żołnierzy zbuntowanych i dwóch sierżantów; ostatnich rozstrzelano natychmiast w Mainar. — Depesza dzisiejsza donosi rządowi, że pułkownik Mattes pobił zbuntowanych jeźdźców pod Hijar na głowę, kilkunastu z nich poległo lub otrzymało rany, a reszta poszła w rozsypkę. — Dwór królewski wyjechał 2go czerwca z Aranjuez i wraca do Madrytu. *(Abbld. W. Z.)*

Anglia.

(Depesza admirała Lyons.)

Londyn, 4. czerwca. Admirał Lyons donosi z Kerczu z 31. maja: „Flota sprzymierzonych na morzu azowskiem przybyła pod Geniczi wypędziwszy z tego miejsca rosyjskie siły zbrojne. Zniszczyliśmy wszystkie składy i okręta naładowane zbożem i zapasami. Odkąd wpłynęliśmy na morze azowskie, zniszczyliśmy cztery paropływy wojenne i 240 okrętów z żywnością i amunicyą przeznaczoną dla armii rosyjskiej w Krymie.“ *(W. Z.)*

(Depesza telegraficzna z Londynu.)

Londyn, 4 czerwca. Na posiedzeniu *izby niższej* oświadczył lord *Palmerston*, że konferencye wiedeńskie dzisiaj zamknięto. Rząd zaprzecza twierdzeniu ze strony Rosyi, jakoby Anglia naruszała zasadę, „że bandera neutralna chroni neutralny towar.“ Przerwaną niedawno debatę toczono dalej; większa część mowców występywała za wojną; szczególnie Molesworth bronił dalszego prowadzenia wojny. Do północy przemawiało tylko trzech mowców za pokojem. Debata będzie zapewne do jutra odroczona.

— 5. czerwca. Lord Palmerston przyrzekł zakomunikować ostatnie propozycye Austryi wraz z odpowiedzią Anglii. Występywało kilku mowców za wojną i za pokojem, ale rząd oświadczył się stanowczo za wojną. Debatę odroczono do wtorku. *(L. k. a.)*

(Znaczenie wyprawy i zajęcia miasta Kercz.)

Londyn, 31. maja. Dziennik *Times* wyraża się z wielką radością o skutku wyprawy do Kerczu i Jenikale. „Było to“ — powiada — „godne uczczenie urodzin Jej Mości Królowy Anglii, że sztandary Anglii i Francyi zatknięte zostały na wzgórzach, gdzie tradycya oznacza grób Króla Mitrydatesa. Gdyby nawet sprzymierzeni niezdziałali nic więcej, jak tylko starali się obsadzić i utrzymać cieśninę Jenikale z przytykającym półwyspem Kerczu, której może łatwo bronić każda siła panująca na morzu, pozostaliby w posiadaniu klucza jednej z głównych bram państwa rosyjskiego. W roku 1851 przepłynęła tą cieśniną najmniej 1000 okrętów handlowych. Taganrog, Mariopol, Berdiańsk i Kercz, same miasta handlowe, nad których podniesieniem pracował rząd rosyjski wszelkiemi siłami od lat siedmdziesięciu, zawdzięczają swe istnienie tylko wolnemu handlowi między Azowskiem i Czarnem morzem. Cały wywóz z doliny Donu i pobocznych rzek jego, jako też komunikacya Donu z Wołgą, która handel tej wielkiej rzeki łączy z targowicami europejskiemi, zawisły od tej cieśniny morza Azowskiego, tak że nieprzesadzimy wcale utrzymując, że nasze obsadzenie Kerczu da się czuć daleko w głębi Rosyi aż do Kazani i Niżnego Nowgorodu. Kercz jestto kwitnące z kaminnych domów złożone miasto o 12.000 mieszkańców, po największej części Greków i Tatarów, i po raz pierwszy od rozpoczęcia tej wojny zatknęły się wojska nasze z stosunkowo ucywilizowaną ludnością. Klimat tamtejszy, chociaż w zimie ostry, jest w lecie zdrowy i przyjemny: Okolica, którą Rosyanie Kercz-Enikolsk nazywają, jest wszędzie nadzwyczaj urodzajna. Od Kaffy oddzielony jest Kercz najwięcej 60 mil (angielskich) długą, między Azowskiem i Czarnem morzem położoną równiną, a cieśnina lądowa dzieląca zatokę Kaffy od zatoki Arabatu niejest szerszą nad mil 12. “ *(A. B. W. Z.)*

(Poczta londyńska.)

Londyn, 29. maja. Jej Mość Królowa zwiedziła wczoraj po południu śrubowy paropływ „Cormorant“ dla przekonania się naocznie, czyli dobrze jest umieszczony oddział kawaleryi, jadącej tym okrętem do Krymu. Jak słychać, powróci dwór pojutrze z Osborne do Londynu.

Według dziennika *Observer* niewyznaczono jeszcze czasu na podróż Królowej i księcia Alberta do Paryża. Wyznaczenie to będzie podobno zależeć od składu wypadków politycznych.

Urzędowy wykaz ministerstwa handlu z miesiąca upłynionego z dniem 30. kwietnia b. r., podaje w porównaniu z odpowiednim czasem przeszłego roku dla deklarowanej wartości wywozu, przewyżkę 320.679 funt. sztr.

Francya.

(Poczta paryska. — Bankiet dla robotników. — Kompania kredytu ruchomego. — Król Portugalski zasłabł.)

W Paryżu słychać o wielkim bankiecie, jaki wyprawić mają wszystkim tym robotnikom, którzy pracowali przy Luwrze. Odbyć się ma po ukończeniu budowli, i sam Cesarz będzie na nim prezydować. Miejscem zebrania się wymieniają gmach wystawy przemysłowej.

Ludzie finansowi zajmują się w Paryżu olbrzymim projektem kompanii kredytu ruchomego, która w tej chwili zamierza puścić w obieg 300 milionów obligacyi, od których procenta mają być płacone na wszystkich placach europejskich.

Król portugalski przeziębił się podczas konnej przejażdki swej w St. Cloud i zapadł trochę na zdrowiu. *(A. B. W. Z.)*

(Bal dla króla Portugalskiego. — Dzieło „Bule papiezkie“.)

Paryż, 1. czerwca. W końcu przyszłego tygodnia wyprawi miasto Paryż wielki bal dla króla Portugalii i księcia Oporto. Na ten bal zaproszono znaczną liczbę znakomitych cudzoziemców, którzy teraz bawią w Paryżu.

W cesarskiej drukarni wydają dzieło w dwóch tomach pod tytułem: „*Bulles et brevs de la cour de Rome relatives aux rois et aux empereurs de France.*“ Dzieło to wypracowało ministeryum oświecenia.

(Pożyczka miasta Paryża.)

Paryż, 2. czerwca. *Monitor* zawiera rozporządzenie upoważniające miasto Paryż do zawarcia pożyczki w sumie 60 milionów franków. Subskrypcya publiczna otworzona będzie 14. czerwca. Wydadzą 150.000 obligacyi; każda po 500 franków pójdzie za 400 franków. Akcya przynosi stałego dochodu rocznego 15 franków, a prócz tego odbywać się ma coroczne losowanie nagrod. *(W. Z.)*

(Poczta Paryska.)

Paryż, 6. czerwca. Wczorajsza renta wieczorna: 70, 60. *Monitor* zawiera kilka dekretów ces., któremi środki nakazane względem cen żywności przedłożono po koniec roku bieżącego. Raport jenerała Pelissier z d. 3. b. m. potwierdza, że Rosyanie opuścili Sudschuk Kale; Czerkiesy zajęli to miejsce. — Telegraf między Bałakławą i Warna przerwany; przerwa ta potrwa zapewne dni kilka. — Z Wiednia donosi *Monitor* z d. 4. b. m. kilka słowy o zamknięciu konferencyi. *(L. k. a.)*

Szwajcarya.

(Zmiana przy odnawianiu wielkiej rady.)

Wielka rada w Fryburgu przekonała się nareszcie, że zasady, według których był dotychczas rządzony kanton, nieotrzymały przychylności ludu. Dlatego też zgodziła się na przedłożony przez opozycyę projekt, ażeby rada stanu po mającem nastąpić na przyszły rok integralnem odnowieniu wielkiej rady, także uległa integralnemu odnowieniu, podczas gdy konstytucya przepisuje tylko odnowienie częściowe.

Włochy.

(Zamknięcie sesyi. — Komenda werbownicza w Nowarze. — Dekreta królewskie w sprawach duchwnych. — Potoczne.)

W Turynie odczytał dnia 29. z. m. prezydent ministrów i minister spraw wewnętrznych w senacie i w Izbie drugiej dekret królewski, na mocy którego zamyka się sesya parlamentu z 1853—4 r.

Według doniesień dziennika *Gazetta di Venezia* przeznaczono Nowarę za miejsce zbierania się Szwajcarów zwerbowanych do angielskiej legii cudzoziemskiej; miejsce to jest z tej miary dogodne, gdyż leży blisko granicy szwajcarskiej.

Ricci, oficer przy marynarce odpłynął do Anglii dla zakupienia trzech wielkich paropływów śrubowych w potrzeb sardyńskiego korpusu expedycyjnego.

Margrabię Tanari z Bononii, o którego uwięzieniu niedawno donoszono, wywieziono pod ścisłą strażą na granicę szwajcarską. Jak słychać stoi w podejźrzeniu nietylko u francuzkiego, lecz i u sardyńskiego rządu.

Gazetta Piemontese z 31. z. m. ogłasza dekret królewski względem zniesienia tych klasztorów, których zakonnicy według reguły swej klasztornej nie zajmują się ani kaznodziejstwem, ani wychowaniem młodzieży lub pielęgnowaniem chorych, i którzy stosownie do trzech klas wieku otrzymują teraz pensyę dożywotnią (vitalizia pensione); tym samym dekretem zniosiono także pewne kapituły kolegialne i pojedyncze prebendy, tudzież nakazano utworzenie osobnej od dochodów skarbowych niezależnej i odrębnej kasy kościelnej, której przekazane być mają fundusze zniesionych klasztorów, kapituł i prebend.

Innym dekretem wymieniono klasztory zniesione. Jest ich 21 męzkich i 13 żeńskich.

Trzecim dekretem królewskim zniesiono akademię kościelną w Superga, a natomiast postanowiono kongregacyę księży sekularnych złożoną z najzasłużeńszych plebanów i administratorów. Kongregacya ta zawisła będzie bezpośrednio od ministerstwa sprawiedliwości. *(Abbl. W. Z.)*

Niemce.

Hanower, 4. czerwca. Odroczone d. 13. lipca r. z. zgromadzenie stanów zwołano na d. 15. b. m. *(L. k. a.)*

Rosya.

(Prywatna depesza telegraficzna.)

Petersburg, 2. czerwca. Ponieważ Anglicy z pięciu zabranych okrętów kupieckich jeden, jak słychać, spalili a jeden zatopili, wydano rozkaz ażeby odtąd żaden okręt niepuszczał się na morze. *(Wien. Ztg.)*

Turcya.

(Wiadomości bieżące z Konstantynopola.)

Paropływ „Imperatrice" przybył z Lewanty do Tryestu i przywiózł wiadomości z *Konstantynopola* z 28. z. m. Wiadomości te są jednak mniej ważne. W *Smyrnie* doznano 28go dość silnego trzęsienia ziemi, lecz skończyło się bez szkody. Nieopodal od Dardanelów zakładać mają szpital z 1500 barak. W okolicy Smyrny spodziewają się żniw obfitych. Z *Trebizondy* donoszą z dnia 22go z. m., że do Teheranu przybyło poselstwo rosyjskie, a na jego czele jenerał Brussilow. Anglik p. *Borren* zachorował w Szyras. Do Persyi zwożą wielkie transporta europejskich wyrobów przemysłowych. Wojska rosyjskie widziano w pochodzie z Alexandropola do Eriwanu. W Kars znajduje się obecnie tylko 5000 Turków. Z *Bajrutu* donoszą z 22go z. m. o zaszłych w Damaszku nieporozumieniach między gubernatorem i konzulem angielskim, a mianowicie z przyczyny rozmaitych nadużyć, jakich dopuścili się rekruci zwerbowani do służby angielskiej. Takie zaciąganie rekruta natrafia także w Aleppo i w Syryi na różne trudności. Beduini napadają znów na punkta pograniczne i dlatego też ustały teraz zwykłe karawany. — Z *Aten* donoszą z 1go b. m.: Przesilenie ministeryalne trwa ciągle. JJ. MM. księztwo Brabancyi spodziewani są temi dniami w Syra z powrotem z podróży po Archipelagu. Flotyla austryacka zbiera się w Salamis. Upał doszedł do 30° R. Z *Galaczu* donoszą z 4go b. m.: Głębokość wody w ujściu Suliny wynosiła 31go z. m. $8^6/_{12}$ do $8^7/_{12}$ stóp weneckich. *(L. k. a.)*

Azya.

(Flota na wypadek zajścia z Persyą.)

Z Bombay piszą z dnia 30. kwietnia, że w porcie tamtejszym stoi silna flota w pogotowiu wypłynąć do odnogi perskiej i rozpocząć kroki zaczepne przeciw Persyi jeźliby się Szach otwarcie za Rosyą oświadczył, 15 000 ludzi stoi w pogotowiu, by wsiąść na tę flotę, która się składa z 8 ciężko uzbrojonych i 6 mniejszych parostatków, 10 czółen i 12 łodzi kanonierskich. Stoi pod komendą pana Henry Leeke, naczelnego dowódzcy floty indyjskiej, który zatknie swą banderę na fregacie parowej „Assage" o dwóch 84 funtowych i dziesięciu 68 funtowych działach. *(Zeit.)*

Egipt.

(Ramadan. — Kolej żelazna z Kairu do Suez. — Towarzystwo Ś. Wincentego.)

Z Alexandryi piszą do *Triest. Ztg.* z 22 b. m., co następuje: Od kilku dni zaczął się Ramadan w Egipcie, co jest wielką niedogodnością dla wszystkich Europejczyków tutejszych. Przez cały dzień śpią słudzy, a nocą nie chcą pracować, przepędzają czas na jedzeniu i rozrywce; jakoż przez całe te cztery tygodnie nie ma nigdzie gorszej posługi, jak w Egipcie. Nawet sprawy publiczne muszą się odbywać w nocy, gdyż za dnia wszyscy śpią. Wydany od wicekróla rozkaz, ażeby przez ten czas były zamknięte wszystkie dywany, doznał znacznych ograniczeń, gdyż pokazało się, że rozkaz niepodobny był do wykonania. I tak oprócz policyi i celnych komor są otworzone przez kilka godzin w dniu, dla mniej więcej nagłych spraw, także Intendentura sanitarna, arsenał, biura portowe, tudzież inne administracye, i w ten sposób przychylono się już do wielu żądań skarżących się Europejczyków. Said Basza przekonał się sam, że przez częstą niebytność jego cierpiały znacznie sprawy cywilne i rządowe, i dlatego zaniechał swej podróży do Trypolis, Kandyi, a nawet do położonego w pobliżu Alexandryi miasta.

Pociągnięcie kolei żelaznej z Kairo do Suez jest zadecydowane i już zamówiono niejaką część szyn żelaznych.

Z Kairu donosi *Oss. Triest.*, że tam zawiązuje się towarzystwo pod nazwą św. Wincentego de Paula w duchu katolickim i monarchicznym.

Z teatru wojny.

(Depesza księcia Gorczakowa z 1. czerwca.)

Z Warszawy otrzymano następującą depeszę telegraficzną z 4. czerwca:

Książę Gorczakow donosi z Sebastopola z 20. maja (1. czerwca), że dnia 15. (27.) maja spalił nieprzyjaciel w Berdyańsku dwa domy, statki wybrzeżne i ładunek pszenicy. Dnia 17. (29.) maja pojawiło się 16 okrętów nieprzyjacielskich niedaleko cieśniny w Geniczy, poczem nieprzyjaciel rozpoczął ogień działowy, spalił nasze okręta i zapasy zboża na lądzie. Ogień kartaczowy z dwóch dział polowych ustawionych nad cieśniną morską zmusił szalupy nieprzyjacielskie do odwrotu. Nazajutrz nie atakował już nieprzyjaciel miejsca wspomnionego.

Ani pod Sebastopolem, ani na innym jakim punkcie półwyspu nie zaszło nic ważnego. *(W. Z.)*

(Uwagi nad wypadkami w Krymie w Mil. Ztg.)

Wiédeń, 5. czerwca. O najnowszych wypadkach na widowni boju w Krymie robi gazeta wojskowa następujące uwagi krytyczne:

„Odkąd jenerał Pellissier objął komendę nad armią odniósł oręż sprzymierzonych na taurycklej widowni boju znaczne korzyści w dniach 23., 24. i 25. z. m. Jak się zdaje zarzucono już system wyczekiwania, który przydatny był tylko do zdemoralizowania armii.

Zajęcie przednich fortyfikacyi centralnego bastyona na dniu 23. uważamy za pozorny atak, by główne siły rosyjskie ściągnąć do twierdzy, a tymczasem uderzyć całą siłą na armię polową, do czego wstępnym krokiem było forsowanie linii nadczernajskiej na dniu 25. z. m.

Tak samo miała i expedycya do Kerczu na dniu 24. z. m. odciągnąć znaczną część głównej armii rosyjskiej od Symferopolu do Kaffy, co zapewne nastąpić musiało, zwłaszcza że zbrojne siły Chomutowa okazały się tam niedostatecznemi. Pragnęliśmy, by Omer Basza objął komendę tej expedycyi; mąż ten bowiem byłby najzdolniejszy utworzyć pod Kerczem nowy Kalafat, któryby wstrzymywał atamana pod Arabatem i utrudniał dowozy tą cieśniną.

Widzimy tedy, że sprzymierzeni w Krymie robią już wszelkie przygotowania, by stoczyć walną bitwę z główną armią rosyjską. Pewno niewątpi już nikt teraz, że zdobycie Sebastopola jest niepodobne, dopokąd w Simferopolu stoi rosyjska armia odsieczna. Naco przydadzą się wyłomy a nawet zajęcie jednego bastyonu, kiedy niemożna przytłumić przeważnego ognia twierdzy i szturmujące kolumny zastałaby u wyłomu całą armię rosyjską? Stoczona potem bitwa skończyłaby się stanowczą klęską sprzymierzonych, a przynajmniej pozbawiałaby ich połowy armii. Klucze twierdzy sebastopolskiej leżą przeto w Simferopolu i ztamtąd przynieść je potrzeba." *(Abbl. W. Z.)*

(Odezwa jenerała Canroberta do dawnych towarzyszów broni.)

Jenerał Canrobert obejmując dowództwo nad dawniejszą dywizya swoją wydał do tych swych towarzyszów broni następującą odezwę:

Towarzysze moi z pierwszej dywizyi! Śród najtrudniejszych i pełnych chluby wojennej stosunków daliście mi tak liczne dowody życzliwości, i tak wielkie do Was powziąłem zaufanie, że składając dobrowolnie i z uczucia obowiązku ku ojczyznie mojej dowództwo naczelne nad armią 130.000ną, uważałem za zaszczyt zostawać nadal szefem waszym bezpośrednim, i na czele Waszem walczyć z nieprzyjaciołmi Francyi i Cesarza.

Pod Sebastopolem, 22. maja 1855.

Jenerał dywizyi, adjutant Cesarski, dowódzca pierwszej dywizyi pieszej. *Canrobert.* *(Zeit.)*

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, piątek, zrana. Lord Raglan donosi, że bombardowanie Sebastopola ponowiono d. 6 b. m. — Na posiedzeniu parlamentu oświadczył Roebuck, że wojnę narodowości uważa za niechybna, a nawet stosowną; ganił zachowanie się lorda Russella. — Debatę odroczono.

Madryt, środa. Espartero uwiadomił Królowę o podaniu się do dymisyi ministrów Madoz, Luyan i Luzuriaga; ich następcami mają być Martinez, Zalala itd.

Petersburg, 2. czerwca. Donoszą z Krasnaja Gorka z d. 31. maja: Flota nieprzyjacielska przygotowuje się do wypłynięcia. Telegraf Kronsztadzki donosi: dwie fregaty i dwa parostatki widać dokładnie z portu.

Odesa, 3. czerwca (22. maja). Dopiero 1. czerwca (20. maja) dowiedzano się tutaj o wylądowaniu pod Kerczem i okupacyi morza azowskiego eskadrą sprzymierzonych. Parostatki nieprzyjacielskie pojawiły się już pod Jenitschi, Berdiańskiem i Mariopolem. Nowe rosyjskie wojska idą w marszach pośpiesznych do Krymu. — Obawiają się o znaczne obce zapasy zboża wybrzeży azowskich. *(Lit. kor. austr.)*

Kurs lwowski.

Dnia 9. czerwca.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	5	50	5	53
Dukat cesarski	„ „	5	53	5	56
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	4	10	8
Rubel śrebrny rosyjski	„ „	1	57	1	$57^{1}/_{2}$
Talar pruski	„ „	1	52	1	53
Polski kurant i pięciozłotówka . .	„ „	1	24	1	25
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.		—	—	—	—
Galicyjskie Obligacye indem.		71	45	72	—
5% Pożyczka narodowa		84	15	85	15

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 9. czerwca 1855.

		złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	m. k.	—	—
„ przedał „ „ 100 po	„ „	—	—
„ dawał „ „ za 100	„ „	—	—
„ żądał „ „ za 100	„ „	—	—

Wiédenski kurs papierów.

Dnia 6. czerwca.				w przecięciu
Obligacye długu państwa . . .	5%	za sto	$79^{7}/_{16}$ $^{3}/_{8}$	$79^{7}/_{16}$
detto pożyczki narod. . .	5%	„	$84^{1}/_{2}$ $^{3}/_{8}$	$84^{7}/_{16}$
detto z r. 1851 serya B. .	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	„	—	—
Obligacye długu państwa . . .	$4^{1}/_{2}$%	„	$68^{7}/_{8}$	$68^{7}/_{8}$
detto detto	4%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„	—	—
detto detto detto	3%	„	—	—
detto detto	$2^{1}/_{2}$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834 . .		„	—	—
detto detto z r. 1839 . .		„	—	—
detto detto z r. 1854 .		„	$104^{7}/_{16}$ $^{1}/_{4}$ $^{1}/_{8}$	$104^{5}/_{16}$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2^{1}/_{2}$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . .	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto krajów koron.	5%		$70^{1}/_{2}$	$70^{1}/_{2}$
Akcye bankowe			993	993
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr. . . .			$442^{1}/_{2}$ 455	$452^{1}/_{2}$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.			$1967^{1}/_{2}$	$1667^{1}/_{2}$
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr. . . .			—	—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.			—	—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. . . .			—	—
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.			—	—
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.			—	—
Renty Como			—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 6. czerwca.		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	103 103 l.	102 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$126^{1}/_{4}$ 126 125 $^{7}/_{8}$ l.	126 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24^{1}/_{2}$ fl.	$124^{3}/_{4}$ $^{5}/_{8}$ $^{5}/_{8}$ l.	$124^{3}/_{4}$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$91^{3}/_{4}$ $^{5}/_{8}$ $^{3}/_{4}$ l.	$91^{3}/_{4}$ 2 m
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	$125^{1}/_{2}$	$125^{1}/_{2}$ 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	12-13 12 11 12 l.	12-12 2 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	125 125 l.	125 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków	$146^{1}/_{4}$ 146 146 l.	146 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	— 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	$30^{3}/_{8}$	$30^{3}/_{8}$ Agio.
Ducaten al marco		— Agio.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 9. czerwca.

Obligacye długu państwa 5% $79^{1}/_{4}$; $4^{1}/_{2}$% —; 4% —; 4% z r. 1850 —. 3% —; $2^{1}/_{2}$% —. losowane obligacye 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. 222; z. r. 1839 $119^{3}/_{8}$. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —; Akcye bank. 992. Akcye kolei półn. $1992^{1}/_{2}$. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 520. Lloyd 500. Galic. l. z. w Wiédniu —. Akcye niż.-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. $102^{5}/_{8}$. Augsburg $125^{1}/_{4}$ l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 124. l. 2. m. Hamburg $90^{3}/_{4}$ l. 2. m. Liwurno —. l. 2. m. Londyn 12.8. 3. l. m. Medyolan $124^{1}/_{2}$. Marsylia —. Paryż 145. Bukareszt —. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. $29^{1}/_{4}$. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A.—. lit. B. —. Lomb. $100^{1}/_{2}$; 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. —; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 $104^{1}/_{4}$. Pożyczka narodowa $84^{7}/_{16}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 9. czerwca.

Hr. Dzieduszycki Jan, ze Stryja. — PP. Schwarz Franc. Eman, c. k. radca leśnictwa, z Sieniawy. — Gniewosz Alex., z Trześcianic. - Trzciński Konst., z Grzymałówki. — Tretter Hilary, z Dzwiniacza. — Puzyna Roman, z Gwoździca. — Abancourt Ksaw., z Topolnicy. - Olszewski Tyburc., z Baryża. — Szmoniewski Leopold, z Jaryczowa.

Dnia 10 czerwca.

Hr. Komorowski Franc., z Łuczyc — Hr. Łoś Gustaw, z Milatycz. — Hr. Fredro Edw., z Bełzca — Hr. Potocki Sanisł., z Bełzca. — Br. Doliniański Sewer., z Dolinian — PP. Schneider Jan, c. k. radca sądów krajowych, z Grzędy. — Kielanowski Tytus, z Żelechowa. — Nahujowski Ant., z Czern chowa. — Fedorowicz Arian, z K obanówki. — Czerkawski Ludwik, z Meryszczowa. — Jordan Teofil, z Kuszkowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 9. czerwca.

Hr. Stadnicki Leo, do Nadyb. — Hr. Krasicka Henryka, do Krakowa. — Hr. Ożarowski Konst., do Strzemilcza — PP. Walner Wi tor, c. k. kapitan, do Krakowa. Scheibenreiter Gust., do Krakowa — Victor Jan, do Zarszyna. — Fedorowicz Maryan, do Żółkwi. — Torosiewicz Michał, do Połtwy. - Zatorski Tadeusz, do Kałusza. - Zarewicz Wład., do Zawadki.

Dnia 10. czerwca.

Hr. Borkowski Seweryn, do Szuparek. — Hr Komorowska Matylda, do Krakowa. Hr. Badeni Wład., do Surochowa. — PP. Zimmerman August, c. k. sekr. pocztowy, do Stryja Finger Sylw., c. k komisarz wojenny, do Stanisławowa. — Małecki, do Skomoroch. — Łodyński Justyn, do Prusinowa. — Thulie Jan, do Mokszan.

Przegląd

spostrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w maju 1855.

Średni stan barometru był 324.''' 957 miary paryz. przy 0 temp. w porównaniu z kwietniem o 0.'''526 wyższy.

Najwyższy 327.'''40 d. 25. o god. 2. z południa.

Najniższy 321.'''97 d. 19. o god. 2. z południa.

Największa chwiejność była przeto w 7 dniach i wynosiła 5.'''43.

Średnia temperatura była 11⁰.29 R., o 6⁰.00 wyższa niż w kwietniu.

Największa + 23⁰.4. d. 31. o god. 2. z południa.

Najniższa + 1.5. d. 1. o god. 6. z rana.

Największa różnica temperatury wynosiła przeto 21.⁰9.

Największe średnie ciepło dzienne przypadło na 31. maja i wynosiło 18.⁰37. najmniejsze nad 1. — 2.90.

Mrozów nie było w tym miesiącu.

Średnia wilgoć powietrza wynosiła 72.⁰53, cokolwiek mniej, niż w zeszłym miesiącu.

Największa 97. 8 była d. 1. o god. 6. z rana.

Najmniejsza 32. 7 d. 25. o god. 2. z południa.

Panujący kierunek wiatru był Z., siła jego w całym miesiącu nieznaczna.

Całkiem jasnych dni niebyło wcale, mało pochmurnych 5, mocno pochmurnych 22, całkiem pochmurnych 4. Mgły nie było.

Śnieg i deszcz padał w 18 dniach, a śnieg razem z deszczem d. 1⁰. Burz było 7, pierwsza d. 3. w południe.

Ilość wody meteorycznej wynosiła 42.'''41. Dr. R.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 8. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0⁰ Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zran.	328.02	+ 13.9⁰	77.2	północny sł.	pogoda
2 god. pop.	328.28	+ 19.5⁰	39.9	wschodni ci.	pochmurno
10 god. wie.	328.43	+ 14.6⁰	59.5	„ „	pogoda

T E A T R.

Dziś: dnia 11. czerwca 1855 (w Abonamencie):

„Marja Joanna,“ czyli: „Kobiéta z gminu.“

Dramat z francuskiego pp. Dennery i Mulien w 5 aktach. (Przekład Wincentego de Thulie).

K R O N I K A.

Z Żółkwi donoszą, że d. 1. czerwca r. b. dotknęło znaczne gradobicie kilka wsi tego obwodu leżących nad rosyjsko polską-granicą i wyrządziło znaczną szkodę w polu, a mianowicie ozimine tak zniszczyło, że musiano ją skosić na paszę dla bydła. Gminy dotknięte tą klęską elementarną są następujące: Sulimow, Horodyszcze, Waręż, Łubów z Korkowem, Uhrynów, Nuśmiee, Wołsławice, Mianowice, Cieląż, Ulwowek, Skomorochy, Steniatyn, Szarpańce, Łuczyce, Leszczatów, Switarzów, Bobiatyn, Kopyłów i Tartaków.

— W obwodzie zaś Tarnopolskim padał grad d. 30. maja po południu i znaczną zrobił szkodę w polu w Zaboikach, Ostrowie, Chodaczkowie, Poczapińcach, Draganówce, Bucnowie, Berezowicy wielkiéj, Bawórowie, Skałacie, Krzywem i Horodnicy.

— O spustoszeniach, jakie zrządziła burza zeszłego piątku w okolicach Warszawy i Błonia, smutne dochodzą wiadomości. — Oprócz budowli w wielu miejscach obalonych i pozrywanych dachów, ucierpiały od gradu mniej więcej zboża, mianowicie żyta już wykłoszone. Lecz najdotkliwszą klęskę poniosła wieś Czubin, pod Błoniem, gdzie dworskie murowane stodoły i obora, zupełnie uległy zniszczeniu, a na domiar nieszczęścia z 20 osób, które dla doju krów i posług gospodarskich były zebrane, 16 zostało przywalonych upadłemi dachami i ścianami, z tych ośm wydobyto zabitych, a ośm mocno pokaleczonych. Nadto z 76 sztuk bydła w holenderni, 36 zostało zabitych, tudzież 9 koni. (G. Warsz.)

— Podczas dyskusyi nad sposobem tracenia, czyli mieczem lub gilotyną, zaproponowano w wielkiej radzie Argowii upajać złoczyńcę chlorem przed egzekucyą, dla ulżenia mu ile możności ostatniej chwili życia, gdyż tracenie należy uważać nie za karę, lecz tylko za zabezpieczenie towarzystwa. Zgromadzenie jednak pomijając dalszą nad tem rozprawę uchwaliło trzymać się zaprowadzonego dawnym zwyczajem miecza, albo używać gilotyny.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*